

A. G. SLATTER
MIRILDANAN
KEMİKLER

Çeviren
Peren Gülmez

Sanatın, en azından benim sanatımın,
her zaman destekçisi olan
annem ile babam Betty ve Peter'a.

1

Hob's Head'in granit falezlerinden pek uzakta olmayan řu evi görüyor musunuz? Bir zamanlar kilisenin yapıldığı burundan çok uzakta değil, gördünüz mü? Çok güzel bir ev. Uzun zamandır burada (kiliseden çok daha uzun süredir, hem öncesinde hem sonrasında) ve şimdi evden çok bir nevi kale. Belki de onu en iyi tanımlayacak kelimeler "müstahkem malikâne" olacaktır, bir araya gelmiş farklı zamanlardan yapılar topluluğı: En eskisi, ailenin koşullarını iyileştirecek kadar parayı ilk defa kazandığı zamandan kalma dörtgen bir kule. Dört katlı; bir çatı katı ve ortasında derin, geniş bir kuyu bulunan bir mahzeni var. Kuyunun kuşatma zamanlarında evin su tedariki için açıldığını düşünebilirsiniz ancak kuyudan çıkan su tuzludur ve kısmen aşağıda, su seviyesinin altında, (gözlerinizi kısıp fener ışığıyla baktığınızda) içine girilmesini ve içinden çıkılmasını engellemek için konmuş ızgaranın gümüş çapraz çizgilerini görebilirsiniz. Kuyunun duvarları bir çocuğun kazara içine düşmeyeceğı denli yüksek olsa da orası evin çocuklarına daima yasak olmuştur.

Kulenin, yılın hangi döneminde olunduğına bağılı olarak kâh gri, kâh altın, kâh beyaz görünen taşları yaz-kış demeden tuhaf bir yeşil ısıltı saçan sarmaşıklarla kaplıdır. Sol ve sağ yanlarında sonradan eklenmiş kanatlar, bu kanatlarda gitgide genişleyen aileyi barındırmak için sütler ve banyolar bulunur. Ahırların yapılış tarihini kimse bilmiyor ama harap durumdalar, bu vaziyetleri ailenin son zamanlarda eriyen servetini tasdikler gibi.

Duvarların içinde O'Malley'lerin parasının her şeyin en iyi-

sine yettiği günlerden kalma şeffaf ve renkli camlar bulunuyor. Camlar ışığı içeri alıyor ama soğuğu dışarıda tutamıyor; bu yüzden evde yer alan ocaklar devasa boyutta, içinde bir adamın ayakta durabileceği ya da bir öküzün fırınlanabileceği kadar büyükler. Gerçi şimdi çoğunlukla ocaklar sönük duruyor, yatak odalarının olduğu kanatlarsa toz ve hatıralar dışında bomboş; yalnızca üç süit dolu, bir de tavan arasındaki oda.

Ev falezlerin yakınına kurulmuş ama o kadar da yakın değil, akıllılaşmış çünkü ilk O'Malley'ler, denizin doymak bilmediğini, fırsatını bulsa kayaları bile yiyebileceğini biliyorlarmış; bu yüzden evin önünde geniş yeşil çayırılar, en ucaysa en azımlilerle en aptallar dışında herkesin takılıp düşmesini engelleyecek makul yükseklikte bir duvar dikmişler. Kulenin demir (halat ve gemici düğümleri gibi görünecek şekilde işlenip oyulmuş) kapısının önündeki merdivenlerde durun. İleri baktığınızda dosdoğru denizi göreceksiniz; sağa dönün ama azıcık, uzakta Dalgakıran var, buradan epey ufak görünüyor. Bir de kendi içinde ileri geri kıvrılan bir patika var, hilal şeklinde uzanan çakıllı bir plaja iniyor. En uçta bir zamanlar bir deniz mağarası vardı (nasıl çöktüğünü kimse anımsamıyor), yanlış zamanda yakalanmak istemeyeceğiniz bir gelgit yapısı. O'Malley'lerin kaçakçılık, korsanlık yaptıklarına, güvenli bir şekilde başka bir yere taşınana ve ailenin hali-hazırda dolup taşan kasasını doldurmak için altınla takas edilene kadar haksız ganimetlerini orada sakladıklarına dair söylentilerin alıp başını gittiği günlerde, ihtiyatsız kimselerin hazine aramaya gittiği bir yerdi bu mağara.

Çok uzun zamandır burada yaşıyor O'Malley'ler ve işin aslı *öncesinde* nerede olduklarını kimsecikler bilmiyor. Keza kimse de onların burada olmadığı, en azından adlarının duyulmadığı günleri hatırlamıyor. Kimsenin "O'Malley'lerden önce" dememesinin haklı bir sebebi var; geçmişleri şaibeli ve bunda kendi çabalarının da payı az değil. Kasabalarının anlattıklarına bakılırsa ilk defa bir lordun veya leydinin ordusunun öncü kuvvetinde yahut Kilise'nin daha saldırgan olduğu günlerde bir savaş manastı-

rında çıktılar ortaya, belki hükümdarlarının toprak ve para için savaştıkları günlerde katedral şehri Lodellan'dan veya oraya doğru yola koyulmuşlardı. Belki askerlerdi, belki de birlikleri takip eden sempatizanlar ya da artıkçılar gibi askerlerin peşlerinden gitmişlerdi ve itibar edinene dek kimsenin dikkatini çekmeden toplayabildiklerini toplamışlardı.

Haklarında *konusulan* bir şey varsa o da okyanus ötesinden gelen uzun bacaklı akıncıların tohumlarını özgürce saçtıkları bir yerde bile sıradışı kaçan boylarıydı. Kara saçlı, kara gözlülerdi, gelgelelim tenleri öyle açıktı ki ara sıra O'Malley'lerin gündüz dışarı çıkmadıklarına dair laf olurdu ancak bu doğru değildi.

O'Malley'ler Hob's Head'deki toprakları alıp kulelerini diktiler ve adına Hob's Hallow dediler. Daha çok toprak edindiler ve adlarına çalıştırmak için toprak kiracıları tuttular. Kasalarında hep gümüşleri olurdu, en saf ve en parlak gümüşler hem de ama kimselere kaynağını söylemezlerdi. Sonra gemi yaptılar ve ticarete başladılar, sonra daha çok gemi yaptılar ve daha çok ticaret yaptılar ve daha uzaklara yelken açtılar. Deniz sayesinde paraya para demediler ve O'Malley'lerin denizde hiçbir şey kaybetmediklerini duymayan kalmadı: Kalyonları, karavelaları, barkaları ve brikleri asla batmıyordu. Kızları ve oğulları denizde boğuluyorlardı (en azından yalnızca buna kastedenler boğuluyordu), zira fok gibi yüzüyordu hepsi, daha ilk nefesleriyle, ilk adımlarıyla, ilk kulaçlarıyla böyle yüzmeyi öğrenirlerdi. İnsanlardan uzak durur, kendi sülaleleri dışından biriyle nadiren evlenirlerdi. Tavşan gibi ürerlerdi ancak ailenin merkezindekiler kısıtlı bir soybağına sınımsıkı sarıldılar; O'Malley soyadını hakkıyla taşıyan asıl kan sahipleri hepsinden daha mağrurdu.

Kilis'e'nin ve prenslerinin düşüncelerine geçici bir ilgi göstermekle yetindiler ki bu onları diğer köklü ailelerden ayırıyordu ve rahatsızlık verip dedikodu konusu yapmaya kâfiydi. Ancak konumlarını ve güçlerini korudular çünkü görüntü icabı, ibadet ediyor intibası bırakmayı sürdürdüler. Ne aptallardı ne de korkak. En ama en yüksek yerlerden dostlar edindiler, iyilik ekip

ödüllerini biçtiler ve en ama en aşağı yerlerden sırlarla yalanlar öğrendiler. Ah, hasadın böylesi! O'Malley'ler olmaması gereken yerlerde gömülü cesetlerin yerlerini bilirlerdi, bazen bunun sebebi cesetleri oraya bizzat kendilerinin gömmüş olmasıydı. Borçlarını öderler, onlardan alınan borçları mutlaka tahsil ederlerdi ve kendileriyle iş yapan herkesin alınan borcun öyle ya da böyle kendilerine geri ödeneceğini bilmesini sağlardı.

Dikkatli ve zekilerdi.

Tanrı-tazılarının en kıdemlileri bile şu veya bu zaman onlara borçlu kalırlardı. Bazen mühim bir rahip yalnızca O'Malley'lerin yapabileceği iyiliklere ihtiyaç duyar, şapkası elinde kapılarına gelirdi. Karanlığın himayesinde elbette, üstünde onu ele verecek bir arma taşımayan kapalı bir at arabasında, Dalgakıran'dan çıkan en ıssız yollardan doğruca Hob's Hallow'a. Araçtan aşağı adım atmasıyla derin bir nefes alır, içeriden aydınlatılan, bu yüzden kulenin içi yanıyormuş gibi görünen cam bölmelere bakınca bir nefes daha çekerdi içine. O eşiği geçtiği anda kendisini beklediğinden daha şeytani bir yerde bulacağı korkusuyla belinden sallanan altın hacı sıkı sıkı tutardı.

Seneler içinde böylesi rahiplerden ziyarete gelenlerin sayısı birden fazla oldu. Gelgelelim bu türden adamlar başkalarına borçlu kalmaktan hoşlanmazlardı –hele de kadınlara ve bir zamanlar O'Malley Ailesinin dizginlerini kadınlar tutmuştu– ve söz konusu rahipler sorumluluklarından kaçmak için türlü bahaneler uydurur, tehditler savurur ve baskılar yaparlardı. Hiçbiri işe yaramaz, tarikatın erkekleri her seferinde dize gelirlerdi: Bir başpiskopos ya da üst düzey bir din adamı yerinden edilip sadakayla çalışan din adamları gibi gönderildiğinde kadın aile reisinin dudaklarındaki tebessüm geniş ve kırmızı oldu.

Bu öyle büyük bir kayıp, öyle büyük bir hakaretti ki asla unutulmadı, yüzlerce yıl geçtiğinde bile ve asla unutulacağı da yoktu. Kilise'nin hafızası gerçekten de çok iyiydi ve uyumak nedir bilmiyordu, takip eden her nesilde evlatlarından en azından biri aileye bedel ödetmenin yollarını aradı. O'Malley Ailesinin herkesin hatırladığı kadarıyla Kilise'ye bir çocuk vermiş olması, ver-

gilerini fazla fazla ödemesi ve şehrin birden çok düşkünler evini desteklemesi fark yaratmadı. Daha gösterişli semtlerden birindeki konaklarında kaldıkları vakit pazarları gittikleri Dalgakıran katedralinde adlarının yazılı olduğu bir sıraları bile vardı. Ayın sırasında sıkıntılarını zor bastırırlar ama istiflerini bozmazlardı.

Hayır, Kilise'ye edilen bir hakaret ne unutulur ne affedildi ve nesiller boyu din adamları ömürlerinin büyük bir kısmını O'Malley'lerin geçmişine, şimdisine ve geleceğine beddualar ederek geçirdiler. Adlarına edilen lanetlere, zenginliklerinin kaynağı hakkında dedikodulara ve bu zenginlikleri ellerinden almak için yapılan planlara çok çaba ve zaman vakfedildi. Söz konusu durumda kilise kurallarını uygulamak için cenaze ateşi ve ocak demirinin uygun seçenekler olmaması karşısında pek çok baş esefle iki yana sallandı, zira klanın ördüğü ağlar kaçılamayacak ve baltalanamayacak kadar güçlüydü.

Hob's Head sakinleriyle ters düşenler yalnızca Dalgakıran cemiyetinin din adamları değildi. O'Malley'lerden iyilik görenler veya iyi niyete binaen iş anlaşmaları yapanlar sıklıkla iyiliğin yahut işin bedelinin hayal ettiklerinden çok daha fazla olduğunu gördüler. Kimisi ödemeye razı olup sadakati için ödüllendirildi; şikâyet edip ayak direyenlerdense acısı çıkarıldı. Gel zaman git zaman iş ortakları O'Malley'lerle bir işe girişmeden önce iki kez düşünür oldular, daha şüpheciler bir anlaşma yapıp tokalaştıklarında hepsi yerinde mi emin olmak için ellerindeki parmakları iki kez sayar oldular. İster esas aile üyeleriyle ister uzak akrabalarıyla evlenerek aileye katılanlar tehlikeyi göze alırlardı. İhtiras doğal seyrini sürdürüp tükendiğinde çok sayıda karı veya koca güvenilmez addedilmiş veya sadece uygunsuz bulunmuş ve sessizce ortadan kaldırılmıştı.

O'Malley ailesinde bir gariplik vardı: Türdeşleri gibi korkmuyorlardı. Belki de iman ettikleri farklı bir şey vardı. O'Malley'lerin damarlarında çok fazla tuzlu su olduğu, bu yüzden iyi niyetli, Tanrı korkusu taşıyan bireyler olamayacaklarını söylerdi kimisi, hatta hiçbir iyilik barınmazdı onlarda. Ama hiçbir şey ispat edilemedi, hiçbir zaman.

Ticari işleri gizlilik içinde yürütülürdü ama kötülükle yapılan işlerin ardında daima yankı ve leke kalır. Çok uzun zamandır etrafta olduklarından O'Malley'lerin günahları yıllar geçtikçe, on yıllar geçtikçe, yüz yıllar geçtikçe birikmişti. Yaşamlar geçtikçe, ölümler geçtikçe.

Aile öyle kolaylıkla yok edilemeyecek kadar nüfuz sahibiydi ancak sonunda ne Kilise'nin ne de denklerinin yardımını yahut karışması olmadan kendi sonlarını kendileri getirdiler.

Önce soybağlarında güç kaybı oldu –gerçi bunu kendileri hariç kimseler bilmiyordu–, hemen peşinden talihleri yaver gitmeye başladı. O'Malley ailesinin merkezinde gitgide daha az asıl kan taşıyan çocuk doğmaya başladı fakat başta bunu dert etmediler, en azından çok dert etmediler, zira bunu geçici bir yoldan çıkma olarak görüyorlardı. Sülale de çoğalmaya ve maddi açıdan gelişmeye devam ediyordu.

Ardından gemileri batmaya ya da korsanların eline geçmeye başladı; sonra görüntüde açığözlülükle yaptıkları yatırımlarının pek de akılcıca olmadıkları ortaya çıktı. Koca filoları eridi, geride denizde amaçsızca seyreden birkaç ticari gemi kaldı. Varlıklarının neredeyse tamamı hızla tükendi, birkaç nesil sonra ellerinde yalnızca Hob's Head'deki perişan ev kaldı. Geniş çayırların altında mücevherlerin, gümüşlerin ve değerli taşların gömülü olduğuna dair söylentiler vardı –kimse hepsinin gittiğine inanmıyordu– ama O'Malley'lerin çok fazla borcu, çok az sermayesi vardı ve kanları gitgide seyreliyordu...

Böylece aile kendisini birçok yönden küçülmüş buldu. Alacaklılarına ve yatırımcılarına ödeme yapamayan, denize borcunu ödeyemeyen ve elinde başkalarının para birimi olarak kullanabilecekleri sırlarından azıcık kalan O'Malley'lerin soyları nihayetinde tükenme tehlikesi altına girdi.

Arazilerini eskiden bahçıvanlardan bakıcılara koca bir ordu işlerdi ama şimdi her şeyle ilgilenen bir tek yaşlı mı yaşlı, zar zor nefes alan, muntazaman toz şeklinde gaz çıkaran Malachi vardı. Duvarlı bahçelerin hepsi yabancı otların istilasına uğradı, kapıları

böğürtlen çalılarıyla kaplı; bahçelere giren kişi gömlek kollarının, eteğinin fazla uzamış dikenler ve dallarla yırtılmasını göze almış demektir. Tek bir bahçe istisnadır, yaşlı kadının –son hakiki O'Malley'nin– temiz hava ve yalnızlık aradığında çıktığı bahçe. Evde Malachi'nin –Malachi'den biraz daha genç, daha az gaz çıkar– kız kardeşi Maura ev çürümesin diye elinden geleni ardına koymuyor ama nihayetinde o da eklemeleri iltihaplı, kendisi yorgun ve aksi, tek başına bir kadın; beyhude bir çaba, yine de Maura mutfak bostanı sebze, bağları meyve vermeye devam etsin diye şifalı otlarla yaptığı sihirleri ve ritüelleri eksik etmiyor. Külüstür bir arabayı çeken ve nazik davranılması gereken iki yaşlı atları, süt vermeyi çoktan bırakmış üç inekleri, görevlerini ciddiye almaya başlamazlarsa ömürleri kısa sürecek birkaç tavukları mevcut. Maura'nın küçük ritüelleri hayvanların üretken oldukları seneleri uzatmıştı uzatmasına ama ufak tefek sihirlerin yapabileceği de bir yere kadar. Bir zamanlar arazileri işleyecek bir alay dolusu toprak kiracısı vardı ama şimdi sayıları çok az ve toprak çok uzun süredir nadasa bırakılmış hâlde. Koca ev dökülüyor, girişteki kıvrımlı devasa demir kapılar, en ufak hareketle paslı menteşelerinden çıkiverirler korkusuyla on senedir kapatılmamış.

Hanede tek bir kız evlat bulunuyor, onun da soyadı O'Malley bile değil çünkü annesi birden çok günah işlemişti, tek çocuk, hem de bir kız çocuk olmakla yetinmemiş, üstüne kocasının soyadını almak gibi bir sapkınlıkta bulunmuş ve başka da çocuk doğurmadan ölmüştü. Daha da kötüsü mevzubahis koca O'Malley kanından gelmiyordu, bir damla bile, o yüzden kızlarının kanı bir kez daha seyrelmişti. Bu kız on sekiz yaşında, kadın sayılır artık, çoklukla tecritte büyütüldü, bu ev, ölmekte olan bir ailesi, hiç kalmayan serveti ve bahse değer bir gelecek beklentisi olmadan çökmeyi bekleyen bir harabe değilmiş gibi ev idaresini öğrendi.

Gelgelelim hanede bir de yaşlı kadın var, uzun zamandır türlü planlara, entrikalara gebe bir kadın; bir de deniz var, iki eli kanda da olsa hakkını alacak; üstüne bir de sırlar ve yalanlar var ki hiçbirisi sonsuza dek gömülü kalmayacak.